

N:o 2.

Af Herr P. A. Siljeström: Med förslag till förordning angående icke-Lutherska trosbekännare och deras religionsöfningar.

Då vid sistlidna riksmöte frågan om utvidgadreligionsfrihet för icke-Lutherska trosbekännare företogs till slutlig behandling i Kamrarne först i Riksdagens ellofte timme, var det temligen naturligt, att denna fråga icke vid det tillfället skulle kunna erhålla en tillfredsställande lösning, så mycket mindre som dess föregående behandling i Lag-Utskottet, enligt utskottsledamöters egna medgifvanden icke i alla delar varit sådan man med afseende på ämnets vikt kunnat önska. Under sådant förhållande och då ingen anledning är för handen att förutsätta någon obenägenhet hos Riksdagen emot sjelfva saken i och för sig, men å andra sidan behovet af en förändrad lagstiftning rörande denna sak blir med hvarje dag allt mer oafvisligt, tillåter jag mig att nu väcka förnyad motion i ämnet, under vördsamt hänvisande till de grunder, som förut anförts, och jemte hvilka flera under nästlidet år timade händelser skulle såsom ytterligare skäl kunna åberopas. — Trogen samma åsigt, som låg till grund för framläggandet af min motion vid sistlidne riksdag, eller att det för saken vore fördelaktigare att såsom utgångspunkt för Lag-Utskottets och Riksdagens vidare behandling inlemna något förslag, som redan vore känt, än något alldeles nytt, anhåller jag att nu få, med obetydliga förändringar, såsom min motion upptaga Herr Lemchens vid Lag-Utskottets utlåtande fogade reservation, hvilken åter icke synnerligen betydligt afviker från nämnda Utlåtande, men i de punkter, der afvikelse eger rum, torde vara att föredraga. En enda förändring i sak har jag tillåtit mig, nemligen att utesluta 9:de paragrafen, såsom efter mitt förmenande obehöflig, men lätt ledande till mångahanda förvecklingar. I följd häraf får jag således vördsamt föreslå,

att Riksdagen ville för sin del godkänna och antaga följande

Förslag

Förslag

till

Förordning angående icke-Lutherska trosbekännare och deras religionsöfning.

Med upphäfvande af Kongl. Förordningen af den 23 Oktober 1860 angående främmande trosbekännare och deras religionsöfning samt Kongl. Förordningen af samma dag angående ansvar för dem, som tråda till eller utsprida villfarande lära, förordnas som följer:

§ 1.

Kristna trosbekännare af annan lära än den Evangeliskt-Lutherska eger rätt att för religionsöfning förena sig i församling; gören dock derom anmälan, i Stockholm hos Öfverståthållare-embetet och i öfriga delar af riket hos Konungens Befallningshafvande med fullständig uppgift å sin trosbekännelse och församlingsordning. Finner Öfverståthållare-embetet eller Konungens Befallningshafvande deras lära eller församlingsordning vara i någon mån stridande mot lag eller sedlighet, anmäla förhållandet hos Konungen och förbjude församlingen till dess Konungen vidare förordnat.

§ 2.

Församling, som i 1 § sägs, vare oförhindrad att sjelf kalla prest eller lärare.

Hvar församling anställe såsom föreståndare en välfrejdad person, hvars vård hennes angelägenheter anförtros kunna, och göre derom anmälan hos Öfverståthållare-embetet eller Konungens Befallningshafvande.

Prest, lärare och föreståndare skola, förr än de i sådan egenskap erkännas, hos kronofogde på landet eller magistrat i stad styrka, att de af församlingen antagne äro.

§ 3.

Varder rättigheten till fri religionsöfning missbrukad eller underlåter församling att iakttaga hvad i 2 § om föreståndare stadgadt är, då må efter Konungens förordnande församlingen upplösas.

§ 4.

Föreståndaren åligge: att noggrannt föra de anteckningar, som af Öfverståthållare-embetet eller Konungens Befallningshafvande föreskrifvas; att desamma inför domstol, Konungens Befallningshafvande eller Öfverståthållare-embetet vid anfordran förete; att inom en månad efter hvart års slut till Öfverståthållare-embetet eller Konungens Befallningshafvande aflemna förteckning å församlingens medlem-

mar samt under årets lopp ingångna äktenskap, inträffade födelser och dödsfall i församlingen; att på sätt, som för Svenska kyrkans presterskap är stadgadt, utfärda betyg och till offentliga myndigheter lemna upplysningar om församlingens medlemmar; samt att för öfrigt ställa sig till efterrättelse lag och de särskilda föreskrifter, som af vederbörande honom meddelas.

§ 5.

Innan hus eller rum af församlingen begagnas till gudstjenst eller andaktsöfning, skall föreståndaren derom göra anmälan, å landet hos kronofogden och i stad hos poliskammaren eller, der sådan ej finnes, magistraten.

Vid församlingens gudstjenst eller andaktsöfning må ej den offentliga myndigheten i orten tillträde förvägras.

§ 6.

Munk- eller nunneorden eller kloster må ej i riket finnas eller inrättas.

§ 7.

Lysning till äktenskap skall, ändå att både mannen och qvinnan äro af icke-Luthersk trosbekännelse, afkunnas i den till Svenska kyrkan hörande församling, inom hvilken qvinnan är boende; dock att lysningen, der begge äro medlemmar af icke-Lutherskt religionssamfund, af dess föreståndare utfärdas.

Vigsel må i de fall, då både mannen och qvinnan tillhöra icke-Lutherskt religionssamfund, förrättas efter dess bruk. Är blott endera medlem af sådant samfund, verkställles vigseln af Svenska kyrkans presterskap.

Äktenskap emellan medlemmar af icke-Lutherskt religionssamfund eller emellan medlem af sådant samfund och medlem af Svenska kyrkan vare ock tillåtet utan att vigsel dervid sker. Detta äktenskap skall i släktingars eller andra vittnens närvaro ingås inför magistrat i stad eller kronofogde å landet. Magistrat eller kronofogde åligge dervid i afseende på mannens och qvinnans hinderslöshet och ledighet till äktenskap den tillsyn, som enligt lag tillkommer prest, den der vigsel förrätta skall. Sedan affordras såväl mannen som qvinnan deras frivilliga ja och samtycke till giftermålet, och varden de derpå för äkta makar förklarade. Hvad sålunda förekommit skall upptagas i protokoll, hvilket, der äktenskapet är inför kronofogde ingånget, jemväl af vittnen bestyrkes. Magistrat och kronofogde skola de inför dem afslutade äktenskap anmäla hos vederbörande presterskap, eller, der begge makarne tillhöra icke-Luthersk religionsförsamling, hos församlingens föreståndare, på sätt om anmälan af vigsel för vigsel-förrättare stadgadt är.

§ 8.

Barn af äkta makar, som begge äro medlemmar af icke-Lutherskt religions-samfund, tillhöre detta och må uppfostras i den lära, föräldrarna bekänna. Är blott endera maken medlem af sådant samfund, då skall barnet uppfostras i den Evangeliskt-Lutherska läran, der ej skriftligt aftal om barnens uppfostran blifvit emellan makarna före äktenskapet träffadt och inför magistrat eller kronofogde uppvisadt, hvilket aftal då lände till efter rättelse. Lefva föräldrarna åtskilda eller äro de, endera eller begge, döda, tillhör barnet den församling, hvaraf den, som har barnet i sin vård, eller efterlevande maken är medlem, der ej, på sätt här ofvan sägs, anorlunda aftaladt är. Barn af föräldrar, som ej ingått äktenskap med hvarandra, tillhöre samma religionssamfund som modren eller den som om barnets vård och uppfostran drager försorg.

Barn, som ej uppfostras i den Evangeliskt-Lutherska läran, må fritagas från undervisning deri vid de offentliga läroverken.

§ 9.

De för särskilda kyrkliga förrättningar stadgade afgifter till Svenska kyrkan eller hennes presterskap eller betjening vare medlem af icke-Lutherskt religions-samfund ej pligtig att gälda i annat fall, än att slik förrättning blifvit på hans begäran verkställd.

§ 10.

Med de inskränknings- och undantag, som af grundlag och denna förordning bestämmas eller betingas, skall ej från skiljaktighet i kristen trosbekännelse härledas någon olikhet i Svenska medborgares rättigheter och skyldigheter.

Är icke-Luthersk trosbekännare af sådan lära, som ej tillstodder honom att aflägga i lag föreskrifven ed; förordne Konungen, sedan Högsta domstolen blifvit hörd, huru förfaras bör.

§ 11.

Vill någon öfvergå från Svenska kyrkan till annat religionssamfund, göre derom anmälan hos kyrkoherden i den församling, han tillhör, och der han fortfar i sitt beslut två månader derefter, inställa sig hos kyrkoherden och förnye sin anmälan med uppgift å det religionssamfund, hvori han vill inträda. Kyrkoherden göre härom anteckning i kyrkoboken och meddele deröfver bevis. Ej skall någon anses från Svenska kyrkan skild, förr än han iakttagit hvad här ofvan föreskrifves och blifvit i annat tillåtet religionssamfund upptagen; ej heller må någon från Svenska kyrkan utträda, innan han blifvit konfirmerad eller visat sig ega därför nödig kri-

stendoms-kunskap eller fyllt 18 år. Barn under 15 år af föräldrar, som från Svenska kyrkan öfvergå till annat religionssamfund, anses tillhöra detta, der ej föräldrarne vid sitt utträdande för kyrkoherden förklara, att barnet skall kvarblifva i Svenska kyrkan. Föreståndare för icke-Lutherskt religionssamfund åligge att, inom två månader efter det medlem af Svenska kyrkan blifvit i samfundet upptagen, derom underrätta kyrkoherden i den församling, hvartill den upptagne hört.

§ 12.

Medlem af icke-Lutherskt religionssamfund och den som till utträdande ur Svenska kyrkan sig anmält, må ej i annat fall, än grundlagens stadgande om utöfning af riksdagsmannarätt föranleder, deltaga i behandling eller afgörande af frågor, som kyrkan eller den offentliga religionsundervisningen röra.

Innehär den, som till utträdande ur Svenska kyrkan sig anmält, offentligt embete eller tjänst, varde han derifrån skild, der ej embetet eller tjänsten är af den beskaffenhet, att han utan afseende å trosbekännelsen kunnat dertill nämnas samt Konungen eller den myndighet, som eger att embetet eller tjänsten tillsätta, finner skäligt att honom dervid bibehålla.

§ 13.

Söker någon genom bedrägliga medel, hotelser eller löften om timliga fördelar förmå annan till affall från den Evangeliskt-Lutherska läran, vare förfallne till böter från och med tjugu till och med femhundra Riksdaler eller fängelse i högst ett år.

Lag samma vare, om någon, hvilken af föräldrar eller målsman fått sig anförtrodt att uppfostra eller undervisa barn, som tillhör Svenska kyrkan, söker under utöfningen af sådant uppdrag bibringa barnet annan tro än den, som med den Evangeliskt-Lutherska läran öfverensstämmer.

§ 14.

Underlåter föreståndare för icke-Lutherskt religionssamfund att iakttaga hvad honom enligt denna författning åligger, dömes till böter från och med tjugu till och med femhundra Riksdaler eller fängelse i högst ett år.

P. A. Siljeström.

Häri instämmer

C. J. Svensén.